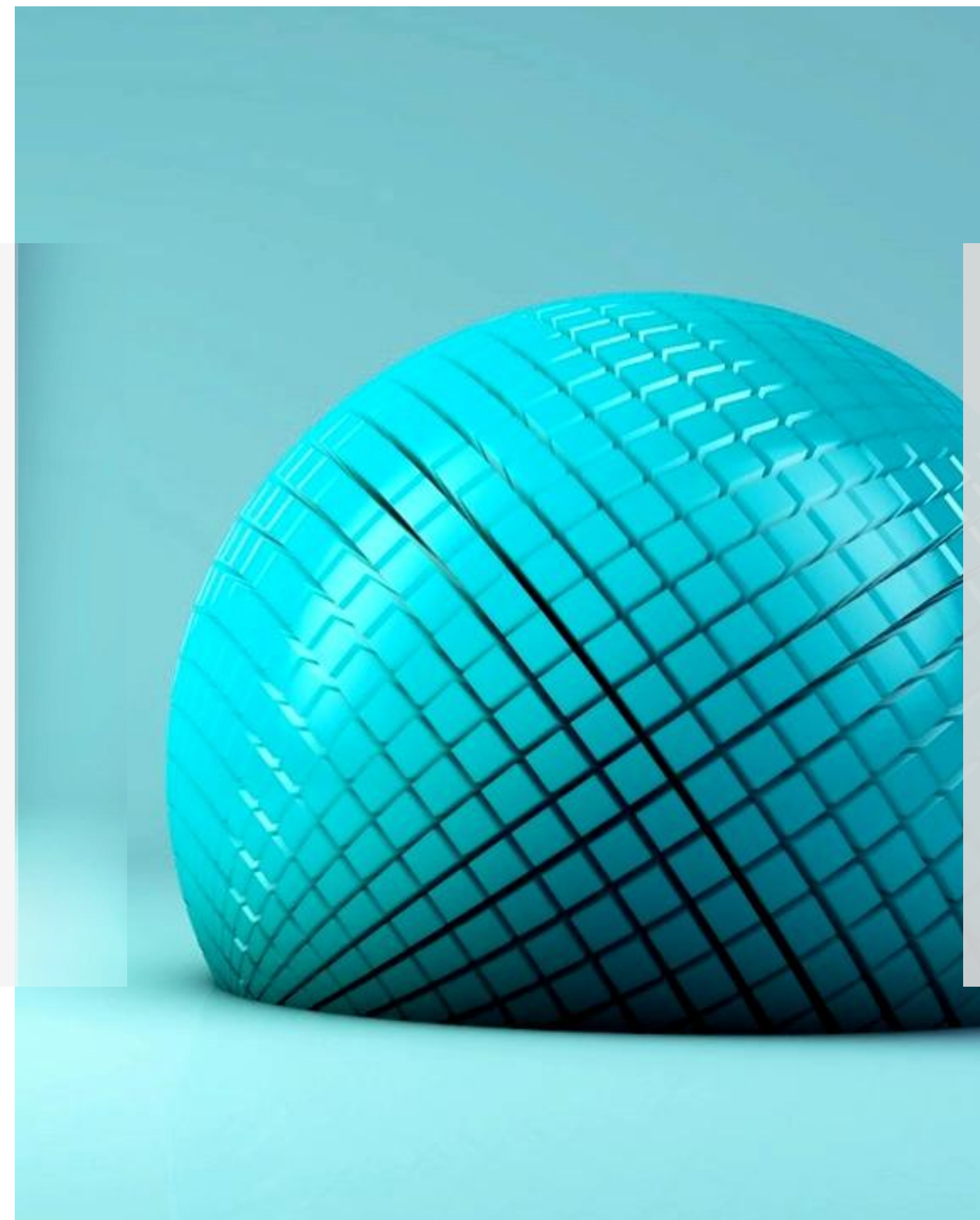

Szkolenie dla klientów Banku BNP Paribas

Reforma WIBOR → POLSTR

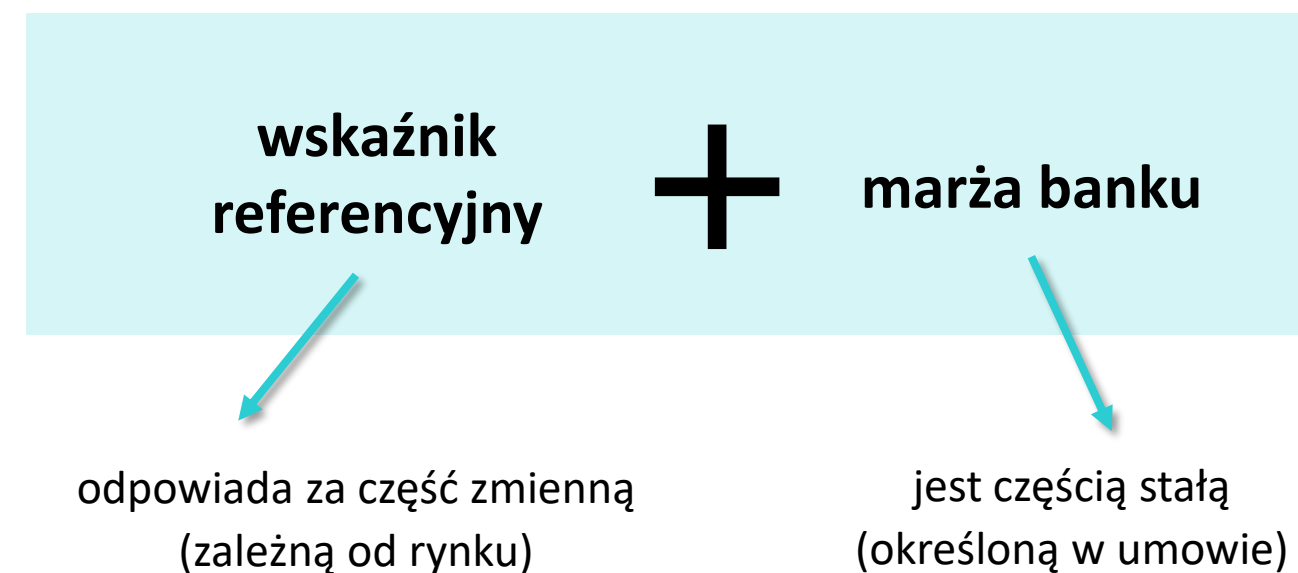
2026 r.

SZKOLENIE

Jaką rolę pełni wskaźnik w mojej umowie kredytu?

Oprocentowanie kredytu składa się z dwóch elementów:

bez wskaźnika:

01. nie byłoby możliwe aktualizowanie oprocentowania
02. umowa przestałaby działać w obecnej formule

Wskaźnik jest fundamentem mechanizmu zmiany oprocentowania.

Jaki akt prawny określa zasady opracowywania wskaźników referencyjnych?

Rozporządzenie o Wskaźnikach Referencyjnych (BMR)

Główne cele

01

określenie precyzyjnych ram tworzenia wskaźników referencyjnych

02

obowiązek stosowania wskaźników referencyjnych opracowywanych tylko przez licencjonowanych administratorów

03

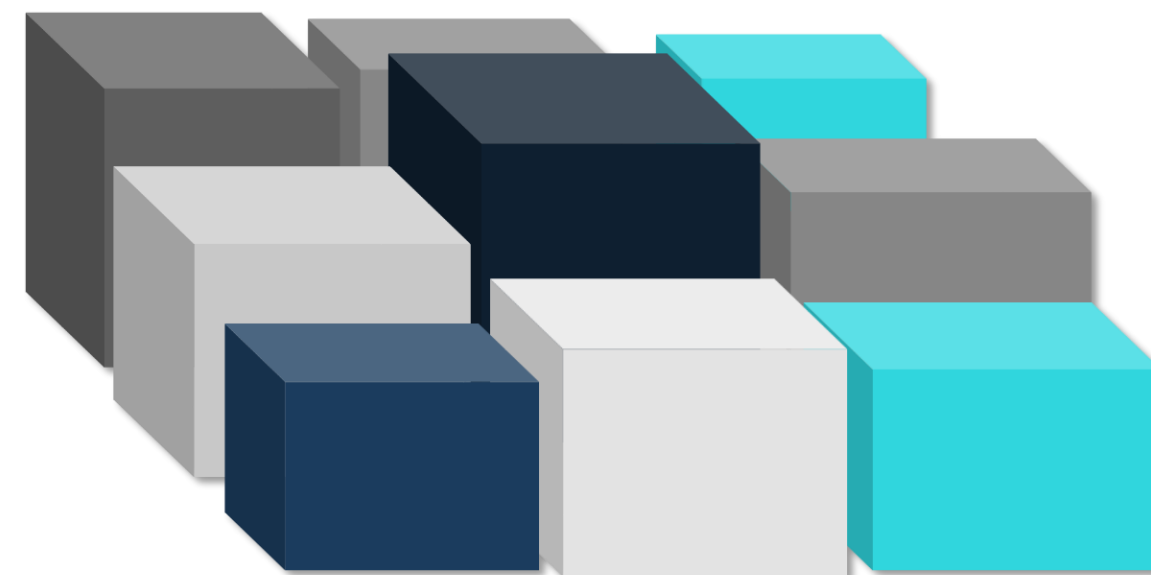
preferencja wskaźników opartych wyłącznie o transakcje

04

zapewnienie transparentności opracowywania wskaźników referencyjnych

05

zapewnienie środków ochrony konsumentów.

Jaki jest podział zadań w procesie ustalania i stosowania wskaźników referencyjnych?

Administrator

Odpowiada za

1. definicję i metodę ustalania wskaźników referencyjnych
2. publikację wskaźnika referencyjnego
3. ustaleniu zakresu danych wejściowych koniecznych do ustalenia wskaźnika i obowiązków podmiotów przekazujących dane wejściowe w kodeksie postępowania
4. zapewnienie odpowiednich procedur w przypadku zmiany metody opracowywania wskaźnika lub jego zaprzestania
5. wykonanie obowiązków informacyjnych określonych w Rozporządzeniu o Wskaźnikach Referencyjnych

Pomiot
przekazujący dane

Odpowiada za

1. przekazanie danych wejściowych do administratora
2. wprowadzenie polityk i procedur określonych w kodeksie postępowania,
3. przestrzeganie przepisów Rozporządzenia o Wskaźnikach Referencyjnych (w tym przepisów wykonawczych) adresowanych do podmiotów nadzorowanych przekazujących dane wejściowe
4. poddanie się audytowi zewnętrznemu w terminach i zakresie określonym w kodeksie postępowania

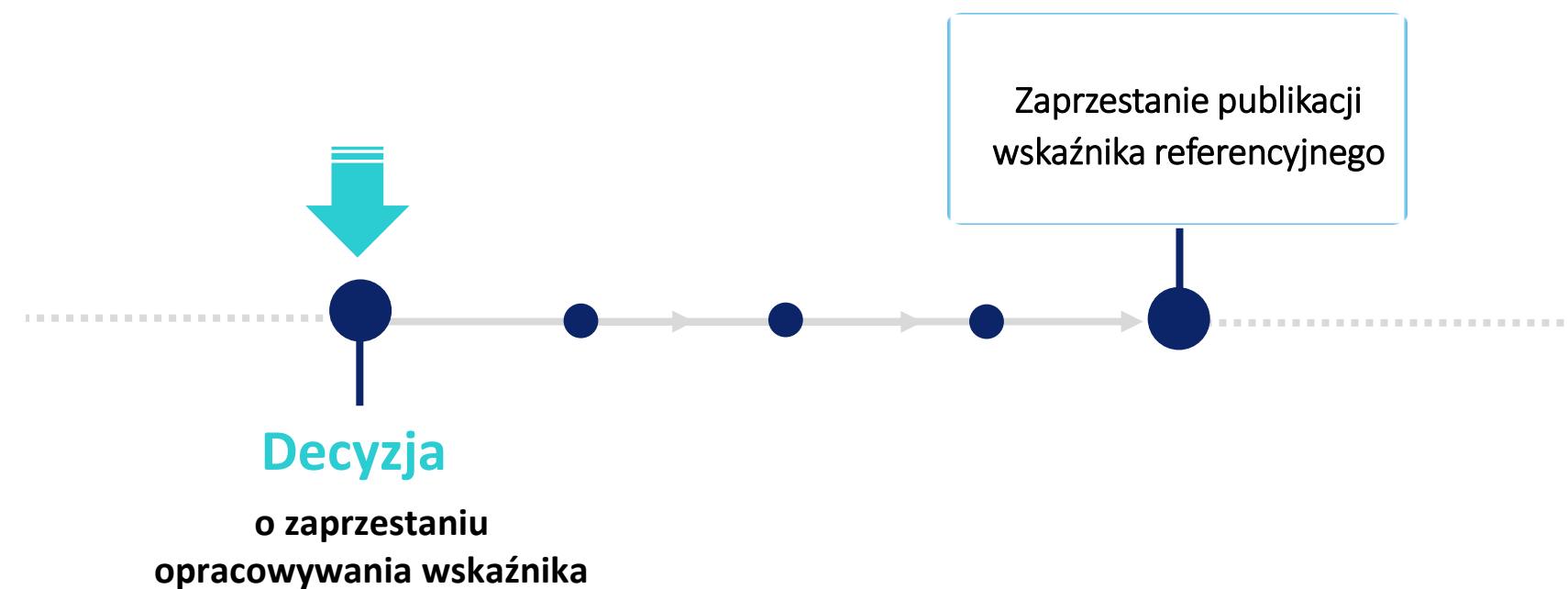
Podmiot stosujący wskaźnik
referencyjny w umowach i
instrumentach finansowych:

Odpowiada za

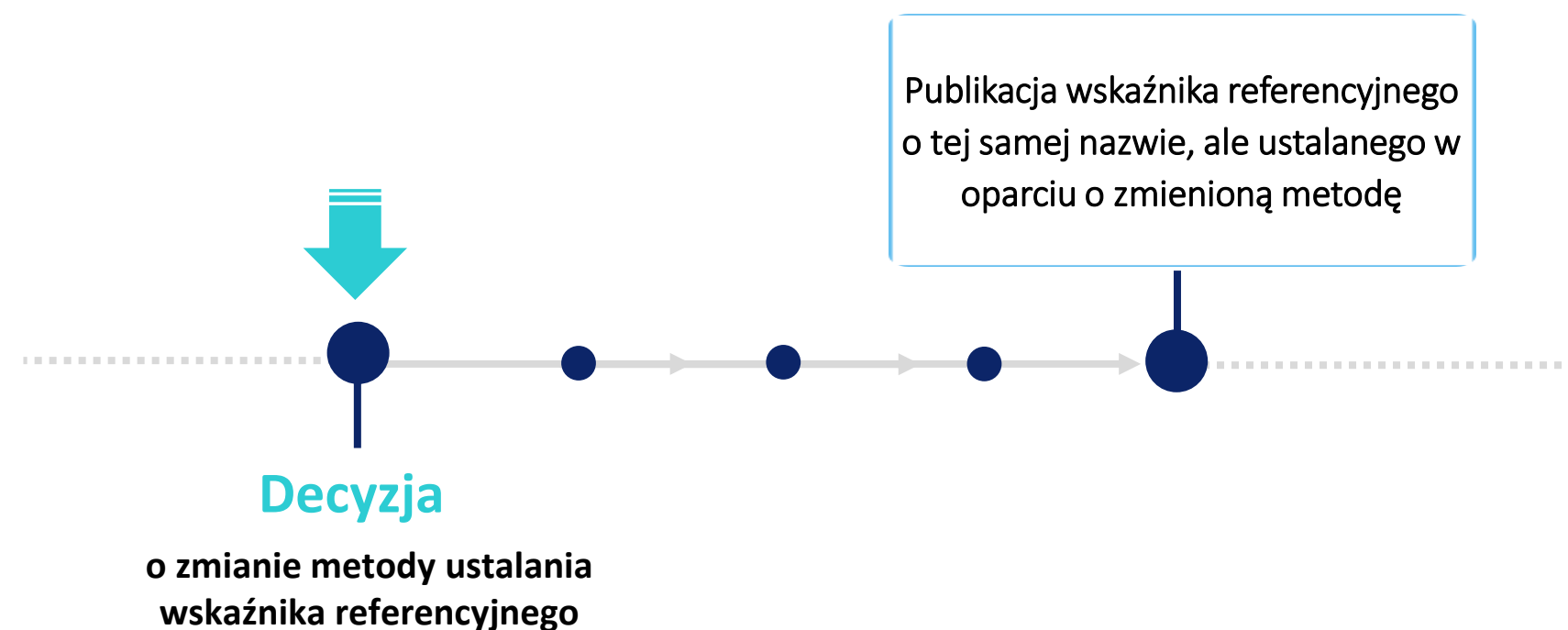
1. stosowanie wskaźników opracowanych przez licencjonowanych administratorów
2. posiadanie planu awaryjnego i wprowadzanie do umów z klientem klauzul awaryjnych

Co się może stać ze wskaźnikiem referencyjnym w trakcie trwania umowy?

Administrator może podjąć decyzję o zaprzestaniu jego opracowywania

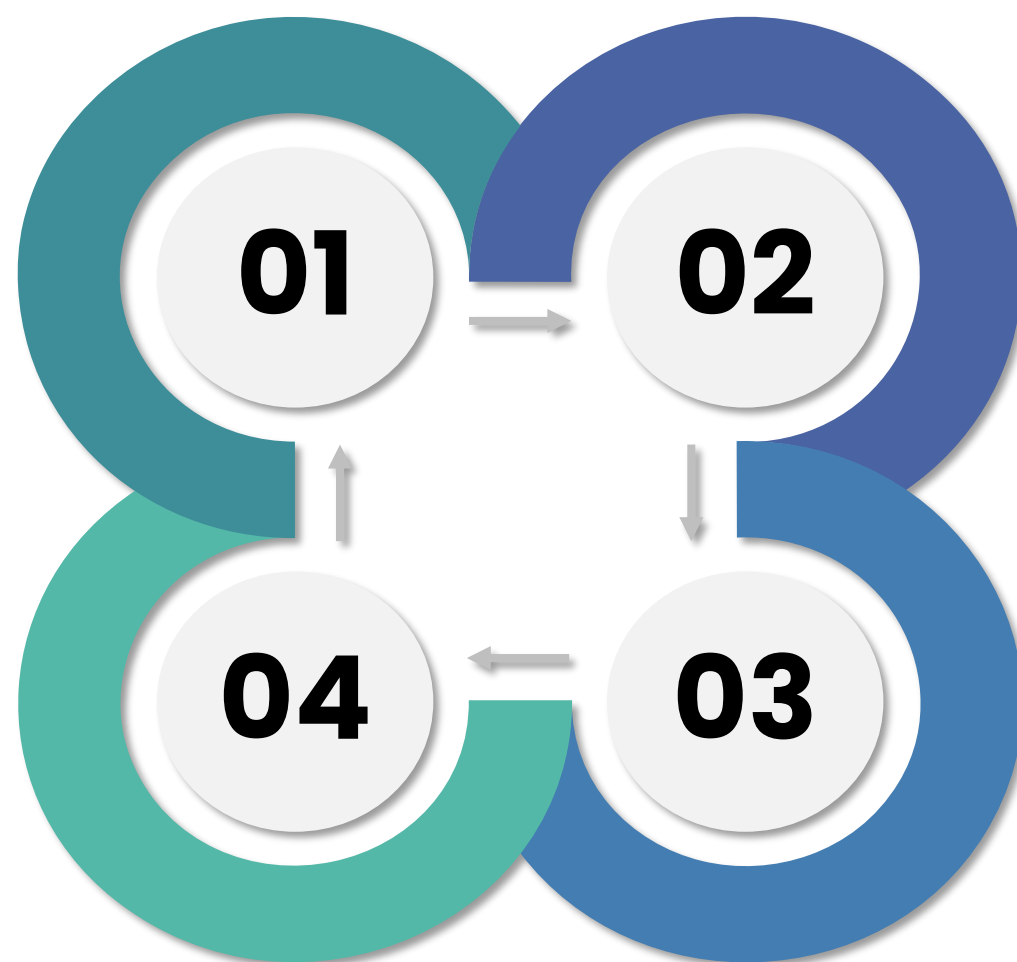
Administrator może podjąć decyzję o zmianie metody opracowywania wskaźnika referencyjnego

Czym są WIBOR i WIBID?

WIBOR i WIBID są ustalane na podstawie Kwotowań 10 największych banków mających status Uczestników Fixingu.

Kwotowania opierają się na zawartych przez Uczestnika Fixingu transakcjach depozytowych zarówno z bankami jak i innymi instytucjami finansowymi (Kwotowania Modelowe), a jeżeli w danym dniu nie ma takich transakcji, Kwotowanie danego Uczestnika opiera się na wiążących kwotowaniach (offer i bid) Uczestnika Fixingu do zawarcia takiej transakcji depozytowej.

WIBOR jest uśrednioną potencjalną ceną złożenia depozytu przez polski bank innemu polskiemu bankowi.

WIBID jest uśrednioną potencjalną ceną przyjęcia depozytu przez polski bank od innego polskiego banku.

Na podstawie Kwotowań, GPW Benchmark ustala uśrednioną cenę złożenia oraz przyjęcia depozytu na rynku międzybankowym i publikuje WIBOR i WIBID o godzinie 11.

„Wskaźnik WIBOR i WIBID są wskaźnikami referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 22 Rozporządzenia o Wskaźnikach Referencyjnych, odzwierciedlającymi poziom stopy procentowej, po jakiej podmioty spełniające Kryteria Uczestnika Fixingu mogłyby składać oraz przyjmować Depozyty na określone Terminy Fixingowe u innych podmiotów, spełniających Kryteria Uczestnika Fixingu.”

Ewolucja WIBOR i WIBID-u

Dlaczego WIBOR był reformowany i dlaczego zostanie zastąpiony?

1

Po kryzysie finansowym regulatorzy zaczęli ograniczać zależność wskaźników IBOR od deklaracji i ocen banków oraz zwiększać znaczenie rzeczywistych danych transakcyjnych.

2

Rozporządzenie BMR, stosowane od 2018 r., wprowadziło szczegółowe wymagania dotyczące jakości danych, metodologii, zarządzania wskaźnikiem oraz nadzoru nad administratorem.

BMR nie wprowadza prostego zakazu wskaźników opartych na kwotowaniach; dane transakcyjne powinny być wykorzystywane w pierwszej kolejności, jeżeli są dostępne i odpowiednie.

3

WIBOR został gruntownie zreformowany. Obecna metoda wykorzystuje kaskadę danych:

KROK 1: Kwotowania Modelowe ustala się w oparciu o rzeczywiste dane transakcyjne

DALSZE KROKI: kolejne poziomy kaskady, ostatecznie również Kwotowania Wiążące.

4

Problem ma jednak charakter strukturalny:

Liczba transakcji terminowych (depozytów na 3 miesiące lub 6 miesięcy) na rynku międzybankowym jest ograniczona, podczas gdy znacznie większa aktywność występuje na rynku transakcji overnight.

- Dlatego wiele rynków przeszło z klasycznych IBOR-ów na wskaźniki overnight/RFR.
- Przykłady: SOFR (USD), SONIA (GBP), SARON (CHF), €STR (EUR), TONA (JPY).
- Polskim odpowiednikiem tego kierunku jest POLSTR.

Jak przebiegają procesy związane z likwidacją WIBOR-u

Informacja:

Szczegółowe informacje o reformie wskaźników referencyjnych oraz pracach Narodowej Grupy Roboczej znajdziecie Państwo na stronie:

[Prace narodowej grupy roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych - Komisja Nadzoru Finansowego \(knf.gov.pl\)](https://knf.gov.pl/prace-narodowej-grupy-roboczej-ds-reformy-wskaznikow-referencyjnych)

Jak będzie wygaszany WIBOR/WIBID ON i 12M

30 września 2025 r.

Ogłoszenie w sprawie zaprzestania
publikacji WIBOR/WIBOR ON i
WIBOR/WIBID 12M

Od 22 grudnia 2025 r.

WIBOR 12M ustalany jest w oparciu o tzw.
metodę algorytmiczną. Oznacza to, że
wartość WIBOR dla tenoru 12M ustalana
na po przeliczeniu w oparciu o odpowiedni
algorytm wartości WIBOR 3M.

1 października 2026 r.

Zaprzestanie opracowywania
WIBOR/WIBID ON

22 grudnia 2026 r.

zakończenie opracowywania WIBOR 12M
(już w oparciu o metodę algorytmiczną).

Co stanie się z rachunkami opartymi na WIBOR/WIBID ON po 1 października 2026?

1

Wartości tych wskaźników nie będą już dalej publikowane – niemożliwe jest więc ustalenie oprocentowania w oparciu o wskaźnik (o ile dany klient wcześniej miał oprocentowanie na wskaźniku, a nie stopie Banku)

2

Zastosowanie ma klauzula awaryjna zamieszczona w dokumencie

Regulamin rachunków i świadczenia innych usług dla Klientów Korporacyjnych oraz Klientów segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw

3

Na podstawie postanowień klauzuli awaryjnej w miejsce odpowiedniego tenoru WIBID zastosowana zostanie zastosowany POLSTR wraz z odpowiednim spreadem korygującym

Jak będzie wygaszany WIBOR 1M 3M 6M?

WIBOR nie znika od razu. Proces ma charakter stopniowego wygaszania nowej produkcji przy jednoczesnym utrzymaniu wskaźnika dla istniejącego portfela.

Co stanie się z produktami opartymi o WIBOR 1M, 3M i 6M

1

W obecnej chwili w odniesieniu do tych produktów nie zaszły żadne zmiany

2

Od 1 stycznia 2027 r. nie będzie można jednak zawierać nowych umów zawierających odniesienie do tych wskaźników

3

Wartości WIBOR 1M, 3M i 6M nadal będą publikowane – oznacza to, że istniejące umowy mogą być wykonywane w oparciu o WIBOR: do czasu ich wygaśnięcia / do końca 2036 roku (planowane zaprzestanie opracowywania WIBOR 1/3/6M)

Czym jest POLSTR

1 POLSTR mierzy oprocentowanie rzeczywistych niezabezpieczonych depozytów overnight w PLN zawieranych przez banki przekazujące dane do POLSTR z instytucjami kredytowymi i finansowymi.

2 Nie opisuje ceny pieniądza na okres trzech lub sześciu miesięcy, lecz cenę rzeczywistych transakcji jednodniowych.

POLSTR O/N ➡ codzienne obserwacje ➡ składanie ➡ Odsetki

3 Odsetki ustalane przez matematyczne złożenie historycznych wartości jednodniowego POLSTR z danego okresu.

Czym są POLSTR Stopy Składane

1

POLSTR Stopy Składane to wskaźniki z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR. Są to indeksy terminowe opracowywane przez GPW Benchmark na podstawie wartości POLSTR.

2

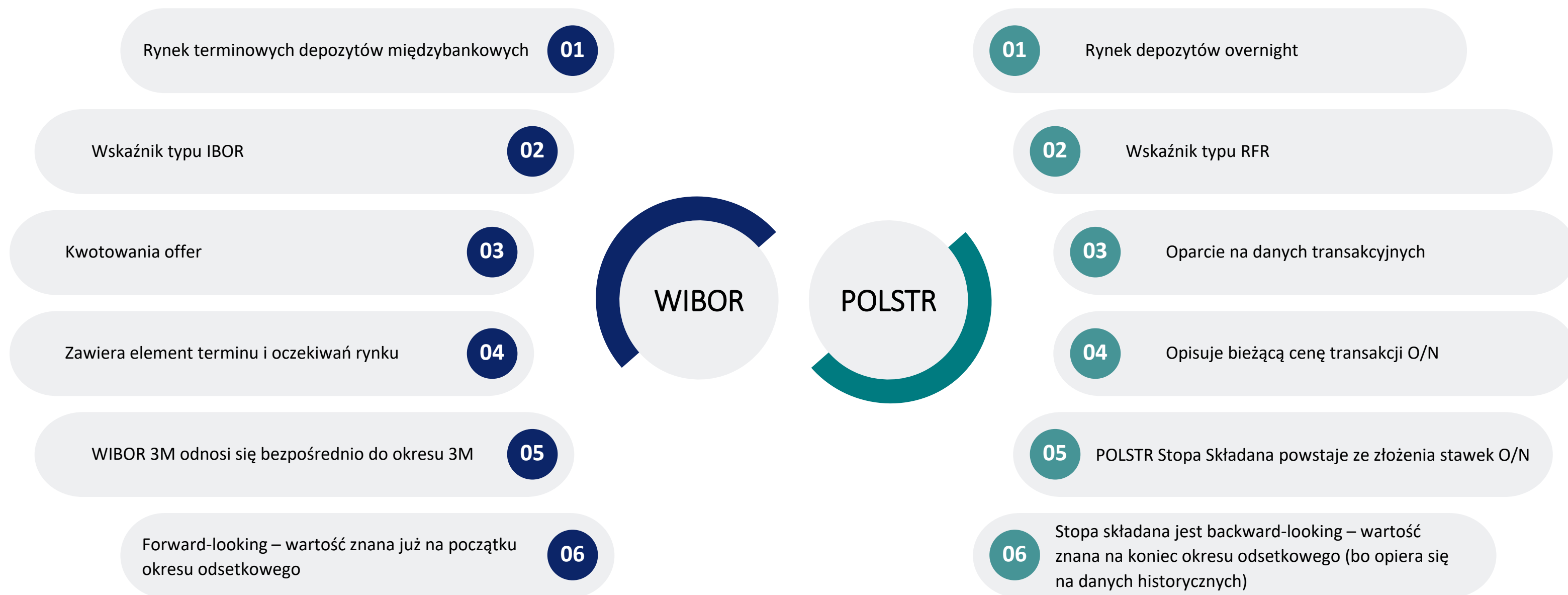
Powstają poprzez **złożenie wartości** POLSTR opublikowanych w odpowiednim okresie (czyli w uproszczeniu POLSTR 1M Stopa Składana opublikowany 1 kwietnia to złożone wartości POLSTR z marca).

3

Odsetki ustalane przez zastosowanie wartości odpowiedniego indeksu z Rodziny Indeksów Składanych POLSTR.

Czym POLSTR różni się od WIBOR?

Dlaczego WIBOR i POLSTR mają różne wartości?

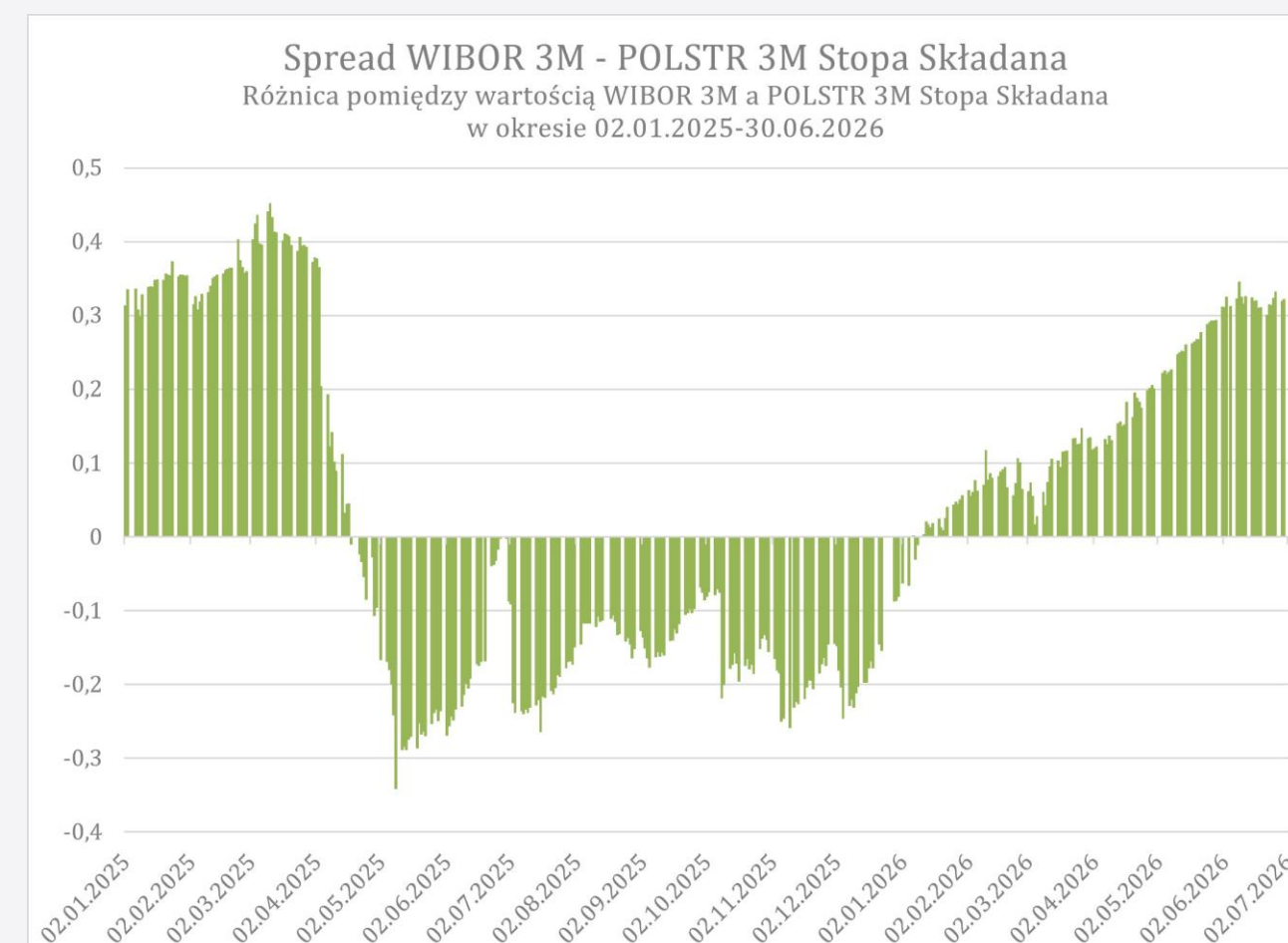
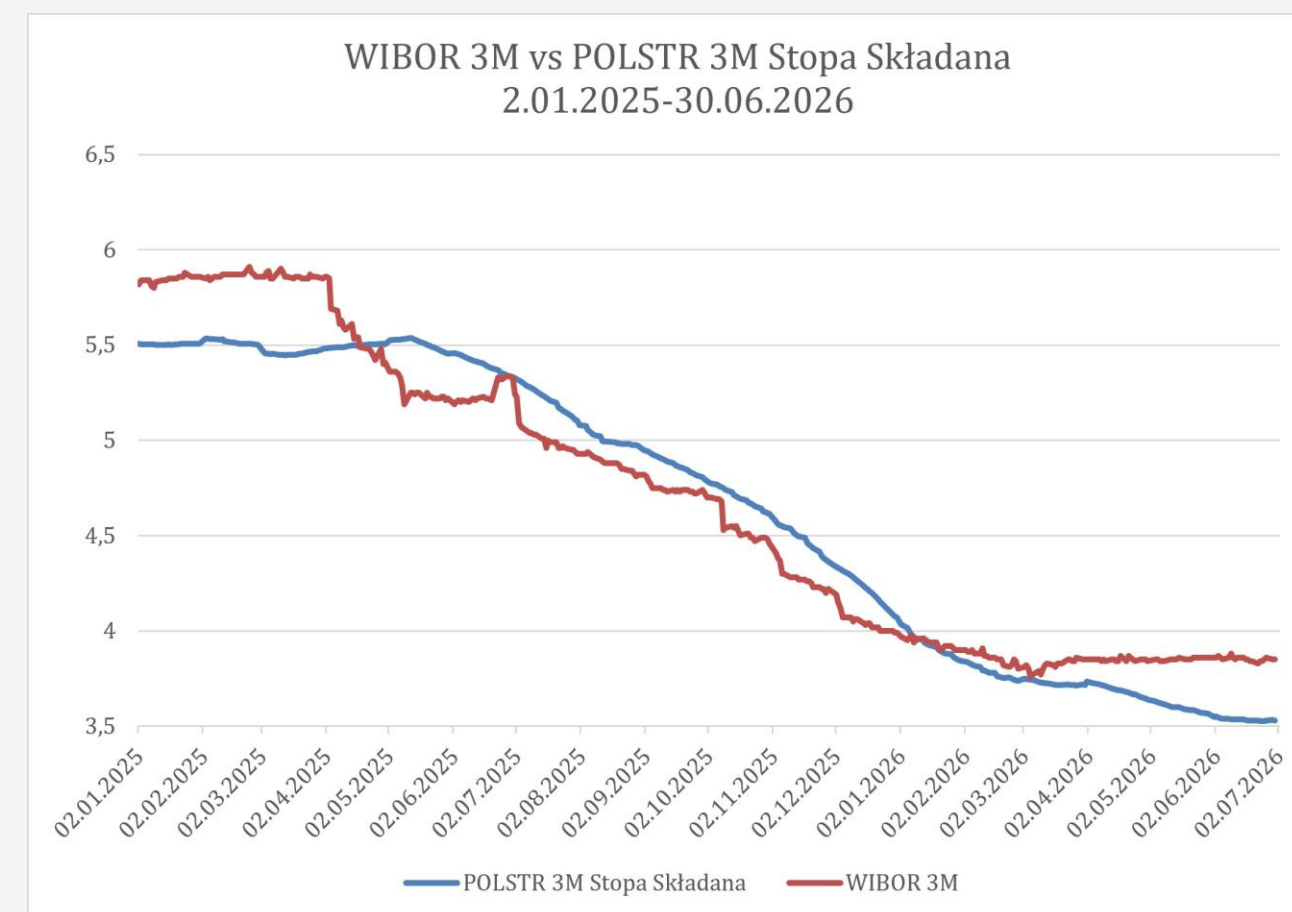
POLSTR i WIBOR mierzą inne fragmenty rynku i ekonomicznie nie są tym samym wskaźnikiem. Dlatego przejście z jednego wskaźnika na drugi nie oznacza mechanicznego pozostawienia wszystkich pozostałych parametrów produktu bez zmian.

Wykres WIBOR 3M vs POLSTR 3M Stopa Składana oraz osobno spread między wskaźnikami.

BLOOMBERG

Fixed WIBOR → POLSTR spreads na dzień 18 maja 2026
(dzień Zdarzenia Regulacyjnego)

WIBOR 1M	WIBOR 3M	WIBOR 6M
0.31756%	0.31052%	0.26543%

Jak ustalać odsetki w oparciu o POLSTR?

Oprocentowanie ustalane z dołu – POLSTR składany przez Bank

POLSTR z każdego dnia okresu jest sukcesywnie składany. Ostateczna stopa jest znana dopiero pod koniec okresu.

01

ZALETA

najbardziej bezpośrednie odzwierciedlenie bieżącej ceny pieniądza.

02

ZALETA

naturalna zgodność z konstrukcją wielu instrumentów pochodnych.

03

WADA

klient nie zna dokładnej stopy i wysokości odsetek na początku okresu.

Oprocentowanie ustalane z góry – POLSTR Stopa Składana publikowana przez GPW Benchmark

Na początku okresu wykorzystuje się opublikowaną stopę składaną obliczoną na podstawie wcześniejszych obserwacji POLSTR.

ZALETA

oprocentowanie jest znane z góry.

01

WADA

stopa bazowa wykorzystuje historyczny okres obserwacji i może reagować na zmianę warunków rynkowych z opóźnieniem.

02

RYZYO

Może powstać ryzyko bazowe (niedopasowanie między pozycją zabezpieczaną a zabezpieczeniem), jeżeli kredyt oparty jest na stopie ustalonej z góry, a zabezpieczenie OIS rozliczane jest z dołu.

03

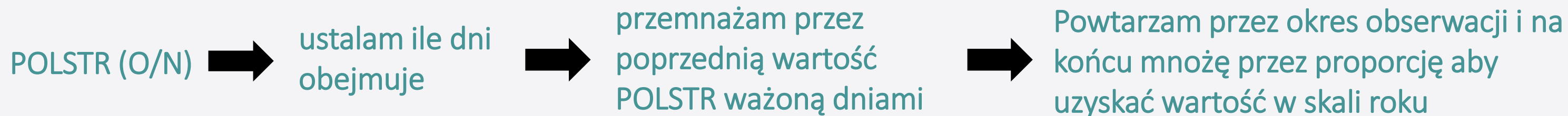
Kalkulacji dokonuje Administrator – GPW Benchmark S.A. jest odpowiedzialny za metodę opracowywania wskaźnika. Metoda ta jest powszechnie stosowana za granicą do zamiany stopy ON, na tzw. stopę Compound czyli Stopę Składaną

Bierzemy wszystkie wartości POLSTR z minionego okresu. Np. dla POLSTR 1M Stopa Składana na 2 kwietnia bierzemy wartości POLSTR od 2 marca do 1 kwietnia (okres obserwacji)

Ale POLSTR określa ile kosztuje oprocentowanie na 1 dzień, a wiem że klient spłaci mi kredyt dopiero po miesiącu. To tak jakbym się w poniedziałek umówił, że klient odda mi pieniądze we wtorek, a we wtorek klient zamiast oddać pieniądze prosi o dopisanie odsetek do kapitału i we wtorek liczymy już odsetki od zwiększonego kapitału (tzw. procent składany)

Jednak prawnie nikt nie dopisuje odsetek do kapitału (odsetki od odsetek są w Polsce zakazane) – ten efekt uzyskujemy przez odpowiedni wzór matematyczny i ma on wpływ na wysokość stopy POLSTR 1M Stopa Składana. Dopiero według tej stopy liczny odsetki klienta. Dlatego poszczególne wartości POLSTR są przemnażane przez siebie a nie dodawane

Dana wartość POLSTR ma określoną wagę, np. wartość POLSTR z poniedziałku obowiązuje do wtorku, więc ma wagę 1, wartość POLSTR z piątku obowiązuje do poniedziałku więc ma wagę 3

Ilustracja obliczania stopy POLSTR 1M Stopa Składana

Na przykładzie 1M okresu odsetkowego, który składa się z:

- $bd_{(business\ days)} = 22$ okresów jednodniowych ON (dni roboczych)
- $d_{(days)} =$ liczba dni kalendarzowych, $d = a_1 + a_2 + \dots + a_{bd}$
(dni od 2.03 (włącznie) do 2.04 (z wyłączeniem) czyli 31 dni)

$$POLSTR\ 1M = [\prod_{i=1}^{bd} (1 + POLSTR_i \cdot a_i/365) - 1]^{365/d}$$

$$\prod_{i=1}^{bd} (1 + POLSTR_i \cdot a_i/365) = (1 + POLSTR_1 \cdot a_1/365) \times (1 + POLSTR_2 \cdot a_2/365) \times (1 + POLSTR_3 \cdot a_3/365) \times \dots \times (1 + POLSTR_{22} \cdot a_{22}/365)$$

obliczanie iloczynu w formule na stopę POLSTR 1M Stopa Składana

	początek					koniec	
data stopy POLSTR	t_1 (2.03)	t_2 (3.02)	t_3 (4.02)	t_4 (5.02)	...	$t_{22=bd}$ (30.03)	t_{23} (2.04)
dzień tygodnia	pt	pon	wt	śr	...	pt	pon
indeks okresu ON	1	2	3	4	...	22	—
liczba dni okresu ON	$a_1=1$	$a_2=1$	$a_3=1$	$a_4=1$	...	$a_{22}=3$	—
stopa POLSTR	$POLSTR_1$	$POLSTR_2$	$POLSTR_3$	$POLSTR_4$	...	$POLSTR_{22}$	—

1M okres odsetkowy (22 dni robocze)

Rola Narodowej Grupy Roboczej

Kto uczestniczy w pracach ?

W pracach NGR udział biorą przedstawiciele **Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego**, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, Banku Gospodarstwa Krajowego, **GPW Benchmark**, a także **wiodących banków komercyjnych, banków zrzeszających banki spółdzielcze**, towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz zakładów ubezpieczeń, jak również organizacje branżowe zrzeszające podmioty rynku finansowego.

Dlaczego potrzebna jest standaryzacja ?

By zabezpieczyć wszystkich uczestników rynku przed niepewnością regulacyjną oraz zapewnić im należyte rozeznanie w procesach rynkowych, które wpływają na ich portfel, niezbędnym jest, aby przejście z WIBOR na POLSTR było jednolite i porównywalne dla różnych umów i produktów finansowych.

Czym są rekomendacje NGR i jaki mają cel ?

Rekomendacje NGR to dokumenty zawierające proponowane przez NGR rozwiązania w zakresie wdrożenia POLSTR w nowej produkcji oraz sposobu zastąpienia WIBOR w umowach i instrumentach, gdzie ten wskaźnik jest stosowany. Rekomendacje NGR odwzorowują standardy rynkowe i są przedmiotem dyskusji i konsultacji publicznych. Ich celem jest zapewnienie standaryzacji rozwiązań wdrażanych przez uczestników rynku.

Kredyty i rachunki

Rekomendowane przez NGR zasady ustalania oprocentowania w oparciu o POLSTR

#1

Kredyty i pożyczki (konsument)

Oprocentowanie bazujące na POLSTR 1M Stopa Składana opublikowanym przed rozpoczęciem każdego okresu odsetkowego, aktualizowany w jednomiesięcznych okresach odsetkowych.

#2

Kredyt w rachunku bieżącym (klient biznesowy)

Oprocentowanie naliczane codziennie w oparciu o wartość wskaźnika POLSTR z tego dnia, w przypadku braku publikacji wskaźnika w danym dniu przyjmowana jest ostatnia opublikowana wartość tego wskaźnika.

#3

Rachunki bankowe (konsument i klient biznesowy)

Oprocentowanie naliczane codziennie w oparciu o wartość wskaźnika POLSTR z tego dnia, w przypadku braku publikacji wskaźnika w danym dniu przyjmowana jest ostatnia opublikowana wartość tego wskaźnika.

#4

Pozostałe kredyty (klient biznesowy)

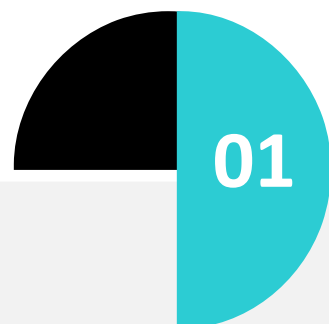
Rekomendacja 1

Oprocentowanie bazujące na POLSTR samodzielnie składanym przez Bank w oparciu o metodę 5 days lookback shift (with/without observation shift).

Rekomendacja 2

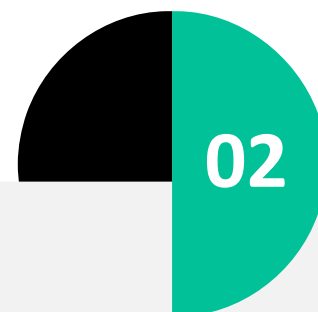
Oprocentowanie bazujące na POLSTR 1M Stopa Składana opublikowanym przed rozpoczęciem każdego okresu odsetkowego, aktualizowany w jednomiesięcznych okresach odsetkowych.

Najważniejsze wspólne standardy

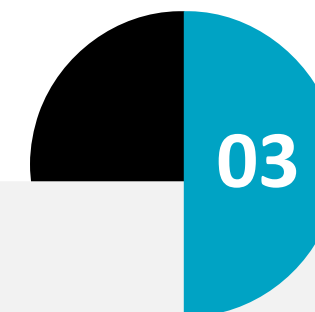
Stosowany wskaźnik

POLSTR
lub
POLSTR 1M Stopa Składana

Wariant stopy składanej

stopa samodzielnie składana
przez Bank w oparciu o
metodę 5 days lookback shift

Okres odsetkowy

rekomendowany jednomiesięczny
okres odsetkowy

Co reforma oznacza dla mojej firmy?

1

Dotychczasowe umowy

Samo ogłoszenie reformy nie zmienia automatycznie oprocentowania. Umowy na WIBOR 1M, 3M i 6M mogą nadal działać na dotychczasowych zasadach. Termin i sposób zmiany wskaźnika zależą od umowy oraz właściwych przepisów.

2

Nowe finansowanie i odnowienie limitów

Od 2027 r. co do zasady nowe umowy będą już bez WIBOR. Planując nowy kredyt, zwiększenie limitu lub przedłużenie finansowania, warto wcześniej uzgodnić z Bankiem dostępne rozwiązanie i zasady oprocentowania.

3

Koszt kredytu po zmianie

POLSTR nie gwarantuje niższych odsetek. Liczy się cały mechanizm oprocentowania: wskaźnik, sposób jego składania, marża i ewentualna korekta przy zamianie. Kredyt o zmiennej stopie nadal podlega ryzyku zmian stóp procentowych.

Jak przygotować firmę do zmiany?

1

Przegląd umów i rozmowa z Bankiem

Sprawdź, gdzie firma korzysta z WIBOR lub WIBID, kiedy kończą się umowy i co przewidują klauzule awaryjne. Zapytaj Bank o termin zmiany, potrzebę podpisania aneksu oraz warunki odnowienia finansowania.

2

Odsetki i planowanie płynności

Ustal, kiedy poznasz kwotę odsetek. Przy składaniu POLSTR z dołu ostateczna stopa jest znana dopiero pod koniec okresu. Poproś o przykład rozliczenia i dostosuj prognozy przepływów oraz arkusze do kalkulacji odsetek.

3

Kredyt i zabezpieczenie stopy procentowej

Jeżeli firma korzysta z IRS lub innych zabezpieczeń, sprawdź z Bankiem zgodność wskaźnika, okresów naliczania i terminu konwersji z kredytem. Rozbieżności mogą osłabić zabezpieczenie i wymagają oceny także od strony księgowej.

Kontakt

ITMA Bartczak Dulski Trzos-Rastawiecki sp.k.

ul. Grzybowska 4/217

00-131 Warszawa

Marek Trzos-Rastawiecki | partner

606 839 218 | marek.trzos-rastawiecki.@itma.legal

